

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

13. Insign. fides Doctoris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

git, proculcat, dissipat, ius vitæ ac necis vni proprium Deo, sacrilega dæmonis vsurpatione violatum vindicat, magno statim iæ egræ præmio, domum enim regressus valentem cernit filiolum, aduenientem illi matrem, nec sui satis, nec attoniti gaudij capacem: hinc multorum curata insipientia; caleari sperniq̃ vitulus quam adorari Deos in puero experti; potentiorem iis viuere spiritum statuerunt; & hunc esse Christianorum Deum qui à Diis offensa iæius, illorum exterminatorem beneficio præsentis munerasset. Hancei Patres Doctor Leo, suo palatio collegit, illuc ad parentis reuersus exequias, quem Cathecumenum obisse vidimus: ornato cubiculo, arâq̃e composita, operati sunt primum sacris, die B. Michaëlis auspiciatissimo, quem tantæ patronum Expeditionis idcirco legerunt, quod minor tanto Archangelo vindex non esset optandus, ad legiones dæmonum extirpandas quibus si alia vsquam inter Sinas, ciuitas illa miserè seruiebat, suum & ipse Doctor Leo post vnum & viginti dies sacrificium obtulit; ad hoc, festum edixit augustissimæ Trinitatis; accumulati iussu in palatij aream omnia simulachra, quibus eatenus mater, comar, familia reliqua, (omnes tunc ad Christianismum prompti, & alacri cultum detulerant; facem rogo ferali, non auersus, sed indignans, & gestiens subiecit ipsemet, nec passus est aceruum cineris ex eo residuum, amoueri; gaudens illo facti aded insolentis nobili monumento causam illius intelligi, nimirum quod esset Christianus; & deos apud se haberet veri Dei legisq̃e ipsius sanctissimæ Doctores, quam autem prolixè id assecutus sit vt constet, aduertendum est inter Sinarum deliria hoc esse non pessimum, quod putent Deos humana specie, deuotas sibi Prouincias visere, lustrare vrbes, amicioribus nominalis se prodere, agris, egentibus, stupidis, sterilibus, omnibus, facultatem, diuitias, subtile ingenium, fecunditatem, beneficia varia conferre, vtq̃e præ cunctis opinor gentibus, præstigiatoribus abundant Sinæ, nihil facilius quàm vt aliqui eorum, Deos eiusmodi assimilauerint, & suis præstigijs fidem huic fabulæ fecerint. Vndecumque id somnium fluxerit; ingressu nostrorum in palatium Leonis, breui rumor clarus vulgavit in populum, duos humana specie maiores, ad Lincitanum Mandarinum (erat is Doctor Leo) diuertisse, totam præinde ipsius familiam insuetis latitijs gestire; omnino illos ex Diis esse humano cultu peregrinantibus: hoc plebis credulæ anile commentum dum ridet Patres; en tibi Leo epistolam iis legit, quæ ex vrbi Prefectis quatuor-viris vnus rogabat vehementer, ne se vellent celatum de Diis hospitibus quos domo exceperat, dehinc, essentne libentes visentem excepturi? & quos visenti ritus præscriberent. Misereri Patres & simul indignari cupiditatem hominis alioqui cordati, nec simplicis, quem spes aliqua boni grandis tam facile cerebro mouisset; respondit Leo, quos vocabat Deos homines esse reliquis similes, aliorum diu Nanchini versatum, alterum recentem, vtrumque non celo

13.
Insign. fides
Doctois.

sed alio ex orbe; posse liberè adiri, & quibus solent graues Literati
 ecclesiam salutari; at ipse maiores addidit præmissò libello professus
 eorum discipulum; verum enim verò ex longo de diuinis & æternis
 inter se & Cataneum sermone, præter oblectamentum ingenij, steri-
 le nihil secum retulit. Bimestri fuerant apud Leonem Patres, & fu-
 turo spebus ex præterito erectis, domum quam incolerent quærebant
 quæ polleret etiam populo parere, cui Mandarinorum palatia nisi vo-
 cato non licet ingredi; commeatum ad hæc in mentes quatuor Nan-
 chino allatum, nunquam fuit Leo ab iis attingi; eius verò sumpti-
 bus tamdiu ali, videbatur non parùm existimationi officere quæ iac-
 bat ubique Christianæ legis doctrinam, & professionem à nobis defer-
 ri gratiò, nec vilis stipendij, honorum, aut munerum pretiis con-
 stare.

Erat in iis qui ad nos crebriùs adibant, ex profapia iam, Mandari-
 nus, Leone superior, Prouinciarum olim iure regio inspector, &
 Præles examinum ad promouendos Literatos, quod munus ab Rege
 non creditur nisi lectissimis inter milia Doctorum, & sapientium plu-
 rima; tunc parenti vtrique decrepitis vitam domi longè ab ambitu, &
 negotiis ducebat, pietate illa venerabilior, quàm honoribus gerendis.
 Porro quod idolis adhæsisset, tum communi errore, tum eius priua-
 to factum erat, cum tutiùs crederet Deos sequi, & remotiùs ab im-
 pietate, quàm cum Literatis post cæcas de Deo disputationes, inuen-
 tionem illius desperare, indagacionem negligere: totus autem erat in
 cultu virtutum ex quibus Sinæ sanctimoniam metiuntur, potissimum
 verò propensæ in publicum beneficentiæ, inter alia famulum alebat
 suo sumptu, qui suum in fano remedium quoddam absque pretio
 ægrotis diuideret, sed iussis priùs adorato idolo supplicare, vt vim in-
 deret medicina, quàm illa per se non habebat; hoc ergo ingenio ad
 patendum Deo si eum agnosceret docili, & perspicaci ad eum si quis
 ostenderet agnoscendum, primo de diuinis Cattanei congressu dele-
 ctatus est vehementer; deinceps regustaturus eadem crebriùs, fuit apud
 eum assiduus; tum ne inuento solus thesauro fruaretur, ciues suos
 omnes, in illius partem adsciscere studuit, die igitur quodam è re-
 nata interrogauit Cattaneum, cequid ea ciuitas digna videretur in qua
 consisteret, omnia cura sedis alibi statuenda? ab ea si quam longissimè
 abesset, futurum profectò eius voti optatissimum motum Hancei vi-
 uere, quando itineribus tam longinquis id vnum egisset, vt Dei cui
 seruiebat, notam mortalibus gloriam faceret. Habiturum Hancei au-
 ditorem confertum, & facilem, & religiosæ mentis sed in fonti errore
 abrepto in idola ductorum suorum cæcitate, vt quid ergo Hanceo abi-
 ret, & frustra meditatetur alios populos in quibus vtiliùs operam lo-
 carer? verbis inde omissis; factò agi res cæpit, restatus Cataneus ni-
 hil sibi optatiùs Hanceo, de legenda illis habitatione idonea mouit;
 eum interim Mandarinus in secessu suo suburbano non segnem habuit

14.
 Mand. supre-
 mi conuer-
 sio.